

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
26. 09. 2013 do
28. 09. 2013

Število objav: 11
Tiskani mediji: 7
Splet: 1
Radijske postaje: 2
Televizijske postaje: 1
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Iztok Ilich, Bili so mentorji
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Linhartovo srečanje
Rastoča knjiga

Seznam objav v zbirki:

Naslov		Raznolike vsebine		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Novi glas; 0	Stran: 9	Površina: 142 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura, 26. 09. 2013		
Stran v zbirki 4	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Iztok Ilich, Bili so mentorji		

Naslov		Predstava Umor v vili Roung se poteguje za matička		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Novi glas; 0	Stran: 12	Površina: 237 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura, 26. 09. 2013		
Stran v zbirki 5	Avtor	I. K.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Linhartovo srečanje		

Naslov		Torkov ščepec kulture		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Vaš mesečnik; 58000	Stran: 18	Površina: 714 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 26. 09. 2013		
Stran v zbirki 6	Avtor	Mesojedec Marko		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Rastoča knjiga		

Naslov		Vpis abonmajev		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Idrijske novice; 0	Stran: 8	Površina: 14 cm ²
	Rubrika / Datum	Dobro je vedeti, 27. 09. 2013		
Stran v zbirki 8	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

Naslov		Sodelovanje za vzpostavitev parka slovanskih kultur		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Radio 1; 117000	06:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Novice, 27. 09. 2013		
Stran v zbirki 9	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

Naslov		Franci Tušar letošnji prejemnik Linhartove plakete		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Radio Triglav; 12000	17:17	Trajanje: 2 min
	Rubrika / Datum	Gorenjski razgled, 27. 09. 2013		
Stran v zbirki 10	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Linhartovo srečanje		

Naslov		Turizem in kultura. Ali obratno.		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Rogaške novice; 0	Stran: 27	Površina: 85 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 27. 09. 2013		
Stran v zbirki 11	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	"Ljubiteljski igralci med vajami ne študirajo vloge, temveč gredo v službo"		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	RTVSLO.si (WEB); 511046		
	Rubrika / Datum	Kultura, 27. 09. 2013		
Stran v zbirki 12	Avtor	Tratnik Ksenja		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Linhartovo srečanje		

	Naslov	JSKD v Postojni		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	TV Primorka; 22395	19:38	Trajanje: 2 min
	Rubrika / Datum	Dnevnik, 27. 09. 2013		
Stran v zbirki 18	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Linhartovo srečanje		

	Naslov	Na odrih		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Delo; 130000	Stran: 29	Površina: 127 cm2
	Rubrika / Datum	Ostalo, 28. 09. 2013		
Stran v zbirki 19	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Linhartovo srečanje		

	Naslov	Dnevi turizma na Ptuj		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Večer; 127000	Stran: 23	Površina: 66 cm2
	Rubrika / Datum	Podravje, 28. 09. 2013		
Stran v zbirki 20	Avtor	S.L.P.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

Izšla Mladika 7 / 2013

Raznolike vsebine

Sedma številka tržaške revije Mladika je izšla konec avgusta. Revija se s stihii pesmi *Repentabor* spominja 100-letnice rojstva pesnika in pisatelja Vinka Beličiča. Rojen na Dolenjskem, je večidel svojega življenja preživel na Opčinah pri Trstu, kjer je ob profesorskem poklicu vseskozi ustvarjal prozna in pesniška dela. Umrl je leta 1999.

Uvodno misel je v reviji zapisal g. Jože Bajzek v njej poudarja pomen počitnic za starše šoloobveznih otrok, ker med počitnicami lahko starši gojijo in vzpostavljajo globoke in pristne stike s svojimi otroki.

Sledi članek z naslovom *Zamujene priložnosti se ne ponavljajo*.

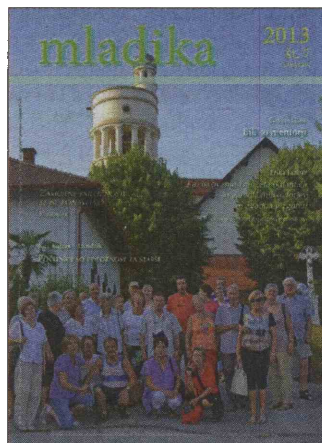
Darinka Kozinc je avtorica novele Biseri, ki je bila priporočena na 41. literarnem natečaju revije. Nadaljuje se objava spominov Petra Merkuja na življenje v Nemčiji. Zanimiv je zapis Eveline Umek o publikaciji, ki je izšla pred kratkim kot posebna izdaja revije Mentor: gre za knjigo *Bili so mentorji*, ki jo je pripravil Iztok Ilich. V njej obravnava petnajst pesnikov, pisateljev, urednikov, ki so s svojim delom, nasveti in pobudami najbolj vplivali na razvoj slovenskega jezika

in literature.

Pod črto se objavlja članek o Tržaški knjigarni z naslovom *Na Kras ali na Cavano*.

Mojca Polona Vaupotič objavlja drugi del zapisa o slovenski impresionistični slikarki Ivani Kobilci. Sledi daljši pogovor Erika Jazbar s prof. Francetom Piberbnikom; v intervjuju je predvsem govor o raziskovanju dela Franceta Balantiča in drugih zamolčanih avtorjih slovenske literature. Sledi drugi del zapisa Mire Cencič o duhovnikih v tomajski fari. Na zadnjih straneh je Antena z novicami iz zamejstva in zdomstva.

Reviji je priložen mladinski list Rast. Tokrat so zapise prispevale Neža Kravos, Klara Kravos, Valentina Oblak, Nika Čok, Helena Pertot in Nada Tavčar.

Dramska družina SKPD F. B. Sedej na Linhartovem srečanju Predstava **Umor v vili Roung** se poteguje za matička

Kot smo že kdaj omenili, se je letošnja uspešnica Dramske družine SKPD F. B. Sedej iz Števerjana, svojevrstna uprizoritev dela Achilleja Campanileja *Umor v vili Roung* v razgibani in nenavadni režijski postavitvi Franka Žerjala, ki je ob sebi imel mlado asistentko Jasmin Kovic, vselej iščočo zmeraj novih, izvirnih zamisli, uvrstila v finalni del 52. Linhartovega srečanja, festivala ljubiteljskih gledaliških skupin iz Slovenije in zamejstva. Potem ko se je bleščeče predstavila s svojim črno obarvanim humorjem in absurdnimi situacijami na mnogih slovenskih odrih, med drugim tudi na jubilejnim, 10. Zamejskem festivalu amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah, kjer je bila deležna prve nagrade v kategoriji odraslih skupin, jo bodo v četrtek, 26. septembra 2013, obžarile tudi odrske luči v Kulturnem domu v Postojni. V organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Občine Postojna bo namreč od četrтка, 26. septembra, do sobote, 28. septembra 2013, potekal finalni del vsakoletnega festivala ljubiteljskih gledaliških odrov. Na njem se bo namreč predstavilo sedem najboljših predstav, ki jih je izbral državni selektor Marko Bratuš med 27 predstavami, ki so se uvrstile na regijsko raven. Števerjanska uprizoritev *Umor v vili Roung* je sicer bila deležna nagrade kot najboljša predstava v celoti že na območnem segmentu tega festivala, Srečanja ljubiteljskih gledaliških skupin severne Primorske, katerega finalni del je bil spomladi v SNG Nova Gorica. Na letošnji festival se je na krajevni ravni prijavilo kar 125 predstav, kar je seveda zelo spodbudno, saj priča o izredno živahnem delovanju ljubiteljskih gledaliških skupin na Slovenskem. Selektor Marko Bratuš, dramaturg, režiser, scenarist in umetniški vodja Gledališča Glej, je za programske knjižice festivala prispeval zapis, v katerem piše tudi: "V časih varčevanja, zmanjševanja, izgubljanja,

zniževanja, racionaliziranja in odpovedovanja z vseh strani poslušamo še o krizi moralnih vrednot. Govori se, da nismo pošteni, da gleda vsak samo nase, da ni nikjer več sledi o kolegialnosti, solidarnosti ali celo, bog ne daj, tovarištvu. Vse to je najverjetneje res. Res pa je tudi, da obstaja neka skupina ljudi, ki s svojim zgledom te očitke postavlja na laž. Mogoče je teh skupin celo več, a jaz lahko govorim zgolj o skupini ljudi, ki sem jo videl na lastne oči – ljubiteljskih igralcih. To so ljudje, ki za gledališko umetnost, za svoje veselje in za razveseljevanje občinstva, letno na odru nesebično žrtvujejo ničkoliko v gledališču preživetih ur, vlagajo lastna sredstva za prevoze, izdelavo scene in kostumov, poslušajo številna nerganja sicer razumevajočih žena ali mož – in to samo zato, da bi se na koncu pred zvestim občinstvom predstavili s svojim novim izdelkom, v katerega so vlili nepregledne količine predanosti in ljubezni. (...) Te ljudi preprosto moraš imeti rad".

V to skupino ljudi nedvomno spadajo tudi naši zamejski gledališki ljubiteljski navdušenci; na Goriškem sta njihova najbolj žlahtna predstavnik dramaški odsek PD Štandrež, ki je na Linhartovem srečanju leta 2004 s predstavo *Stara garda* Alda Nicolaja v ganljivi interpretaciji in režiji Janeza Starine prejel nagrado za najboljšo predstavo, in Dramska družina F. B. Sedej iz Števerjana, ki v teh letih ustvarjalno nenehno raste in se je letos izkazala kot skupina, ki si upa postaviti na oder tudi drugačno, nekonvencionalno predstavo.

Poleg sedmih predstav, ki se bodo potegovala za najvišja priznanja, matičke, si bodo gledalci v Kulturnem domu v Postojni, v spremljevalnem programu, lahko ogledali še tri predstave gostujočih skupin iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Avstrijske Koroške. Ogled predstav je brezplačen.

IK

Poletni večeri pod paviljoni

Torkov ščepec kulture

O kulturi, knjigi in Novem mestu z različnimi gosti z različnih področij. Tudi tako bi lahko poimenovali septembrske torkove poletne večere pod paviljoni, ki so jih na pobudo **dr. Janeza Gabrijelčiča** pripravili v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto. Čeprav jim je kakšen torek zagodlo vreme in so pogovor iz parka **Rastoče knjige** premaknili v Trdinovo čitalnico, to ni načelo sproščene vzdušja. Večer se je tako pogosto zavlekel v noč. Povabljene sogovornike je skozi izvirna vprašanja spretno vodila **mag. Andreja Jernejčič Vizjak**.

Marko Mesojedec
Boštjan Pucelj

Vsak narod, tudi slovenski, na različne načine ohranja svojo identiteto. Na kulturnem področju kot trajni pomnik narodove istovetnosti ostaja knjiga. S to mislijo je **dr. Janez Gabrijelčič** začel snovati in uresničevati projekt Rastoča knjiga, ki je skozi leta vse bolj širil svoja krila, pri njenem letu pa ga zvesto spremlja tudi **TV Vaš kanal**. Razširil se je tudi v Novo mesto, kjer je **Rastoča knjiga** dobila celo svoj park, v katerem so gostili prvi pogovorni večer, kjer sta svoja razmišljanja delila profesorja **dr. Miha Japelj** in **Jože Zupan**, ki sta se strinjala, da je knjiga ena najboljših človekovih prijateljic, v kateri se skriva zakladnica znanja. Da vsak resen medij tudi v kriznih časih ohranja kulturne vsebine in da jih bomo prav z ljubiteljsko kulturo premagali, sta se strinjala **Irena Vide**, di-

rektorica in odgovorna urednica TV Vaš kanal, ter **mag. Igor Teršar**, direktor Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. **Dr. Jože Trontelj**, predsednik SAZU-ja, in **Alojzij Muhič**, župan Mestne občine Novo mesto, pa sta iskala povezavo med srečo in etiko. Srečni ljudje so namreč tudi bolj zdravi. In prav take, srečne in zadovoljne, si zasluži tudi Novo mesto, ki bo čez dve leti praznovalo častitljivih 650 let. V zadnjem večeru, ki ga je za razliko od predhodnih treh v svoj objem že ujela jesen, pa sta se dr. Janez Gabrijelčič, idejni oče projekta Rastoča knjiga,

Kako se mediji in kultura znajdejo v krizi? To je bila rdeča nit pogovora, v katerem sta razmišljanja z občinstvom delila direktorica in odgovorna urednica televizije Vaš kanal Irena Vide ter direktor Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Igor Teršar.

in **Claudia Jerina Mestnik**, direktorica Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, spraševala, kaj je najbolj prebudilo Novo mesto v zadnjih letih in ali bo Novo mesto res postalo rastoče mesto? S parkom **Rastoče knjige** se eden od kamenčkov v mozaiku podobe dolenske prestolnice že sveti.

Obiskovalci v Trdinovi čitalnici.

Od leve proti desni dr. Miha Japelj, Andreja Jernejčič Vizjak in Jože Zupan.

Poletni večeri pod paviljoni.

Direktorico TV NM Ireno Vide so podprli tudi sodelavci in oče televizije Marjan Moškon.

Vpis abonmajev

IDRIJA - Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OO Idrija vabi k vpisu v gledališki abonma za odrasle v torek in sredo, 1. in 2. oktobra, med 8. in 12. ter 15. in 17. uro v pisarni JSKD na Lapajnetovi 7.

Sodelovanje za vzpostavitev parka slovanskih kultur

RADIO 1, 27.9.2013, NOVICE, 6:30

V Ljubljani na sedežu Foruma slovanskih kultur so včeraj dopoldne podpisali dogovor o medsebojnem sodelovanju za vzpostavitev parka slovanskih kultur. Dogovor podpisuje Forum slovanskih kultur, **Javni sklad za kulturne dejavnosti** Republike Slovenije in občina Radlje s ciljem povezati umetnost držav članic Foruma. In kaj to pomeni za občino Radlje? Župan Alan Bukovnik.

ALAN BUKOVNIK (župan občine Radlje): Da preko Foruma slovanskih kultur in preko Javnega sklada za ljubiteljsko kulturo pričnemo pozicionirati Radlje ob Dravi kot kulturni prostor, v katerem bi delovali umetniki iz vseh držav, ki so podpisnice Foruma slovanskih kultur, da se Radlje začnejo tudi mednarodno pozicionirati kot center Foruma slovanskih kultur in s tem Radelj ob Dravi kot kraja v smislu evropskih povezav in integracij.

NOVINARKA: V Forumu sodeluje 14 slovanskih držav, med njimi tudi Rusija, kar pomeni, da je občina Radlje pridobila zagotovljen program za naslednjih 14 let.

Franci Tušar letošnji prejemnik Linhartove plakete

RA TRIGLAV, 27. 09. 2013, GORENJSKI RAGLED, 17:00

Na včerajšnjem uvodnem dnevu 52. **Linhartovega srečanja**, festivala gledaliških skupin Slovenije v Postojni, so podelili Linhartove listine in plakete. Najvišje priznanje, Linhartovo plaketo za amatersko gledališko ustvarjalnost, je prejel Franci Tušar s Koroške Bele. Po poklicu strojni tehnik je večji del svojega življenja posvetil kulturi in umetniškemu ustvarjanju. Njegova bogata dejavnost se že več kot pol stoletja zrcali v Delavsko–prosvetnem društvu Svoboda France Mencinger Javornik–Koroška Bela. Odigral je 45 različnih gledaliških vlog, napisal 14 gledaliških iger, režiral je številne predstave. V domačem društvu ni kulturne prireditve, ki bi minila brez njegovega sodelovanja, kot igralca, pisca, režiserja ali zgolj organizatorja. Je tudi mentor, ki s svojimi izkušnjami pomaga mladim igralcem in režiserjem. Že od mladih let piše pesmi in prozo. Izdal je pesni zbirki Rdeči prah in Ujeti utrinki ter zbirko kratkih zgodb z naslovom Na stezi sledi.

Turizem in kultura. Ali obratno.

Na osrednji slovesnosti ob letošnjem prazniku Občine Rogatec smo v prijetnem klepetu, vsaj sodeč po nasmejanih licih, ujeli vodjo **javnega sklada za kulturne dejavnosti** Rogaška Slatina **Leonido Došler**, ki delo na področju kulture opravlja tudi za občino Rogatec, in direktorja javnega zavoda za kulturo, turizem in razvoj Rogatec **Vilija Bukška**.

Leonida Došler in Vili Bukšek. (Foto Jože Strniša)

"Ljubiteljski igralci med vajami ne študirajo vloge, temveč gredo v službo"

V Sloveniji je okoli 450 odraslih gledaliških skupin

27. september 2013 ob 09:19,
zadnji poseg: 27. september 2013 ob 10:20
Ljubljana - MMC RTV SLO

Postojna je te dni polna ljubiteljskih igralcev z vseh koncev države, saj tam poteka 52. Linhartovo srečanje. In sodeč po takšnih in drugačnih številkah, se nam ni bati za gledališko prihodnost.

Kot je v pogovoru za MMC dejal direktor Linhartovega srečanja, sicer pa sodelavec Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Matjaž Šmalc, je v Sloveniji okoli 450 odraslih ljubiteljskih gledališč. In če temu prištejemo še mladinske in otroške skupine, smo že pri številki 1000. Slovenci imamo torej oder radi z obeh strani: radi gledamo nanj in z njega.

Smo Slovenci ljubitelji gledališč ali ljubitelji igrilstva?

Večina ljubiteljev, ki se podajo na odrske deske, so igralci, malo je tistih, ki si želijo biti ljubiteljski scenografi. Seveda to je tisto, kar vidiš na prvi pogled, ko prideš v gledališče. Cele "mašinerije" ne vidiš. Zadnje čase vedno več režiserjev prihaja iz vrst poklicnih igralcev, ker dajo ljubiteljskim igralcem neko drugo izkušnjo, so jim kot mentorji. Optimizirajo delo, če se lahko tako izrazim, in tako se res veliko naučijo, saj tak režiser res do obisti pozna proces. Zadnji dve leti imamo tako veliko poklicnih ustvarjalcev, ni več razmišljanja, da je delo z amaterji nekaj slabšalnega. To je drugačen način dela, na en način je še težje, ker je treba več priprav. Ljubiteljski igralci med vajami nimajo časa iti domov in študirati vloge, temveč gredo v službo oz. šolo, tako da je tega dela tu malo več in tudi malo več potrpežljivosti je potrebno.

Je pa seveda to druga izkušnja. Veš, da vedno, ko maš igralca na odru, ta točno ve, zakaj je tam. On je tam prostovoljno, ljubiteljsko, ker ima to rad, in če mu ni všeč, bo pač odšel. Ta motivacija je res pomembna.

Je pri nas veliko ljubiteljskih gledališč?

V Sloveniji je okoli 450 odraslih ljubiteljskih skupin, to

Poudarki

- ◆ V Sloveniji je okoli 450 odraslih ljubiteljskih gledaliških skupin
- ◆ 52. Linhartovo srečanje poteka med 26. in 28. septembrom v Postojni
- ◆ Prejemnik Linhartove plakete za leto 2012 je igralec, pisec in režiser Franci Tušar, prejemnika Linhartovih listin za leto 2012 pa igralka in režiserka Juša Berce ter režiser, scenograf, kostumograf in mentor Nikolaj Kranjc
- ◆ Prejemniki letošnjih matičkov bodo znani v soboto

Ocena novice: ★★★★★
Ocena 4,4 od 7 glasov

Vaša ocena: ★★★★★
Ocenite to novico!

Direktor srečanja Matjaž Šmalc pravi, da smo Slovenci narod ustvarjalcev, od literature do odra. Foto: MMC RTV SLO/Ksenja Tratnik

Prizor iz predstave Burka o jezičnem dohtarju, ki bo v Postojni na ogled jutri. Foto: JSKD

je po produkciji seveda primerljivo s profesionalnim gledališčem, ki naredi mogoče 40, 50 ponovitev predstave, medtem ko povprečno ljubiteljsko gledališče naredi sedem ponovitev. Polovica ljubiteljev, tudi kvantitativno gledano, je popolnoma ljubiteljska. 450 gledališč na leto pripravijo približno od 150 do 200 predstav. Velikokrat je čas priprave in študije na predstavo veliko daljši, včasih tudi celo leto. Redkokatero gledališče ima vsako leto novo predstavo. V povprečju nekje na 2,3 leta naredijo eno predstavo.

Na Linhartovo srečanje se prijavi od 120 do 150 predstav na leto. V tekmovalni program je potem uvrščenih sedem predstav in še tri v spremljevalni.

V ljubiteljskem gledališču je veliko lastne angažiranosti. Ali je mogoče zato razočaranje pri tistih, katerih predstave potem niso uvrščene v program, še toliko večje?

Zelo težko je izbrati predstave. Razlike med predstavami so, to je normalno. Eni v osnovi to delajo zgolj za sosede in prijatelje, mogoče načrtujejo še nekaj ponovitev v sosednji vasi in jim je to dovolj. To je potem na ravni druženja, gre za preživljanje prostega časa.

Kazalo

Prizor iz Nore Nore. Foto: JSKD

Teater KD Janez Jalen bo danes zvečer predstavil Ano Migreno. Foto: JSKD

Na 52. Linhartovem srečanju v Postojni se za nagrade potegujejo:
Za narodov blagor Ivana Cankarja v izvedbi KUD Milke Zorec iz Hotinje vasi;
Umor v Vili Roung Achilla Campanila v izvedbi Dramske družine F. B. Sedej iz Števerjana;
Navajeni na šok Dejana Spasića v izvedbi ŠODR teatra, Srečne mladine in KUD Šentvid nad Ljubljano;
Nora Nora Evalda Flisarja v izvedbi Gledališkega ansambla KUD Zarja Trnovlje - Celje,
Kripl Martina McDonougha v izvedbi Šus teatra KD Draženci,
Ana Migrena Andreja Rozmana - Roze v izvedbi Teatra KD Janez Jalen iz Notranjih Goric ter
Burka o jezičnem dohtarju neznanega avtorja v izvedbi Gledališke skupine KD Slomšek iz Slovenske Bistrice.

Prejemnik Linhartove plakete za leto 2012 je igralec, pisec in režiser Franci Tušar, Foto: JSKD

Slovenski iz Slovenske Districte.

Potem pa so tudi bolj ambiciozni in se tega vedno bolj zavedajo, več delajo na sebi, mogoče povabijo kakšnega poklicnega ustvarjalca k sodelovanju, hodijo na različne seminarje in delavnice. Tudi ko gledamo repertoarno politiko, je ta čedalje bolj domišljena. Ni več: Ah, vzemimo nekaj, kar je imel Špatester prejšnjo sezono, to bo hit! Ko so se ta komercialna gledališča pojavila, so naenkrat postala konkurenca. Dejansko Drama pač ne gre v vsako slovensko vas. Seveda so gledališča, ki so usmerjena v gostovanja, ampak vseeno ne dosežejo vsake vasi, ker imajo svoje tehnične zahteve.

Medtem pa so predstave komercialnih gledališč načeloma narejene tako, da nimajo takih zahtev in so njihova gostovanja veliko lažja. Naenkrat so ljubiteljska gledališča postala malo "panična" in so menila, da morajo tem gledališčem konkurirati. Večina teh besedil je namenjena samo zabavi, velikokrat je besedilo namenjen zgolj instantni zabavi. In ljubiteljski igralec je tu na izgubi. Njegov največji adut, ki ga lahko pokaže, je njegova iskrenost, in če dela proti sebi, izgublja. Seveda ne govorim, da te predstave ne morejo biti dobre, govorim o tem, da so se ljubiteljska gledališča tako malo ujela v en krog, "obesila" so se na določen tip repertoarja in malo pozabila, zakaj sploh delajo.

Potem pa je tudi občinstvo povedalo, kaj dejansko pričakujejo od njih, in gledališča so se potem nekako začela vračati nazaj. Če pogledamo letošnji repertoar srečanja, imamo v bistvu zelo zahtevne avtorje in ni več strahu, da "joj, mi smo amaterji, ne upamo se lotiti Shakespearja, Cankarja, Flisarja ...". Zdaj je repertoar res zelo širok: imamo tako od Cankarja do Roze, od Flisarja do Srečne mladine, avtorska besedila Spasića za Srečno mladino. Gre za preboj v razmisleku, seveda na pri vseh, a pri čedalje več. Pred dvema letoma ali tremi smo izdali pregled pol stoletja Linhartovih srečanj in lepo se je pokazalo, da je bil repertoar v prvih letih zelo zahteven, potem je zahtevnost padla in zdaj znova raste. So neke naravne oscilacije, vprašanje je, kaj bo čez pet let. A trenutno se gledališča zavedajo, da je potreben razmislek. Seveda je težava ljubiteljskih gledališč repertoarna izbira, kajti ti ne iščeš besedila, ki te zanima, temveč predvsem besedilo, ki ima npr. tri moške in sedem žensk, ker ti iščeš repertoar na podlagi igralcev. Če imaš deset igralcev, želiš zaposliti vseh deset. Gre predvsem za odgovornost režiserja, ker so to še vedno društva in je glavni namen takovostno preživljanje časa. To je kultura, umetnost pa je potem nadgradnja. Mi "startamo" v kulturi, presežek pa je potem umetnost.

Kazalo

Linhartovo srečanje zadnjih osem let poteka v Postojni, kjer so jih, kot pravi Šmalc, zelo lepo sprejeli. "Zdaj že rečemo, da se vidimo v Postojni in ne na Linhartovem srečanju." Foto: MMC RTV SLO

Prizor iz predstave Za narodov blagor, ki jo je na oder postal KUD Milke Zorec iz Hotinje vasi. Foto: JSKD

Sorodne novice

26. september 2013

Najboljša ljubiteljska gledališča na kupu

27. september 2012

Linhartova plaketa Šentjakobskemu gledališču Ljubljana

Dodaj v

Všeč mi je

10

Tweet

2

Facebook

Kdo bo prejel matička?

Žirija v sestavi **Minu Kjuder, Ane Rahele Klopčič in Gorazda Žilavca** bo v soboto, ob sklepu festivala, podelila štiri matičke: **matička za najboljšo predstavo v celoti in tri matičke za posebne dosežke po izboru žirije.**

Te predstave na Linhartovem srečanju so zelo kakovostne in gredo lahko gostovat na kateri koli oder in občinstvo bo zadovoljno. A do sem so morala prehoditi neko pot. Konec koncev, poklicni igralec ima za sabo štiriletno akademijo in potem še izkušnje, ki jih dobiva od starejših kolegov. Tu je sistem drugačen: vaje so dvakrat na teden. En poklicni igralec je v eni sezoni več na odru kot ljubiteljski igralec v celi "karieri".

Vaši igralci so naturščiki. Ali se kdo potem odpravi na akademijo?

Dejansko je redkokateri igralec, ki gre na akademijo, brez izkušenj. Seveda pa je res, da če greš pri 20-ih na akademijo, nimaš dolgoletnih izkušenj, ampak imaš izkušnje iz mladinskih skupin. Redkokdo je, da bi vedel, da še nikoli ni stal na odru, pa je šel delat sprejemne izpite na akademijo. Zato je tudi zanimivo, ko iščemo režijo za naše festival, so vsi zelo odprti in pripravljeni na sodelovanje. Pripravljeni so pomagati, ker vedo, kako je, če si ljubiteljski igralec, ker so bili tudi sami nekoč v tem položaju. **Bine Matoh** je pred leti, ko je bil predsednik žirije, lepo rekel: "Vsake toliko grem gledat predstavo ljubiteljskega gledališča, da se spomnim, zakaj sem sploh začel."

Po akademiji greš v profesionalna gledališča, a da sploh prideš do akademije, si gotovo moral prej enkrat stati na odru. Bodisi na odru srednješolske skupine bodisi na odru amaterskega gledališča. Včasih mi je kar malo žal, ko vidim kakšnega mladca, ki ga spremljamo več let skozi naše dejavnosti in gre na sprejemne izpite na akademijo, in mu seveda privoščiš, ko jih opravi. A hkrati ti je pa malo žal, ker gre v poklicni teater. Mnogi pridejo potem nazaj v ljubiteljska gledališča kot mentorji, člani žirije, selektorji, strokovni sodelavci, ker vedo, kaj pomeni biti amater. In vedo, kakšen je pristop k delu. Da ne moreš pričakovati, da bo ljubiteljski igralec čez noč predelal tisto, o čemer sta se prejšnji dan pogovarjala. Tudi ni demotivacije v smislu, "če ne boš delal, boš ostal brez službe".

Velja stereotip, da smo Slovenci zaprti, da smo raje v ozadju in se ne izpostavljam. Ljubiteljska gledališča pa imajo ravno nasproten koncept: tu gredo igralci na oder, se razgalijo in povrh vsega zato niti plačani niso?

Ta stereotip, da smo zadržani, da se nočemo pokazati, je mogoče resničen. A hkrati je tudi res, da vsi Slovenci pišemo poezijo. Vsi želimo biti objavljeni, a hkrati pravimo, joj, to ni za objavo. Primer iz mojih študijskih let. Velikokrat se je, recimo, zgodilo, da ko je prišel kakšen gostujoč profesor, so si domači profesorji pripravili vprašanja za konec debate. Tudi mi smo imeli vprašanja, a smo se jih bali zastaviti, ker smo se bali, da bi v bistvu morali te odgovore že vedeti. Pozneje, ko smo šli v gostilno, pa smo brez težav s tem profesorjem razpravljali o vsem. Nedavno smo pa imeli delavnico s profesorjem, ki predava gledališko pedagogiko v fiziki in je rekel, da je včasih njegov izpit tak, da mora študent njemu postaviti vprašanja.

Mi smo narod ustvarjalcev, od literature do odra. Oder je toliko bolj specifičen, ker se na njem razgališ, za knjigo ali sliko se lahko skriješ, na odru pa tega ni. Ko je enkrat zastor dvignjen, si sam pred občinstvom. Takrat ti tudi režiser ne more pomagati, ker je že opravil svoje delo.

Kako je s podmladkom?

V Sloveniji imamo 450 odraslih gledaliških, okoli 100 mladinskih gledališč in okoli 600-700 otroških gledaliških skupin. To gibanje je mogoče v tem trenutku v fazi stagnacije na ravni osnovne šole, ampak se dela. Sistem pač ni v podporo. Pred leti me je vprašal kolega režiser, kdaj bomo imeli mi tudi tako, da ko končaš akademijo, lahko tudi učiš, kdaj bomo izenačeni, in sem v šali odvrnil, da kmalu. A še malo in bodo tudi likovno vzgojo ukinili in bo to precej "kisla" izenačitev. Nimamo več pouka umetnosti, ampak pouk o umetnosti. Govorimo zgolj o faktografskih podatkih.

Kako naredimo izbor predstav? Težko, ker je vse subjektivno. Na podlagi izkušenj, mnenj, a na koncu še vedno narediš subjektivno odločitev.

Imamo 600, 700 otroških gledaliških skupin, in na koncu vsakega študijskega leta dobimo, recimo, deset profesionalnih igralcev, kar je res izjemno nizek odstotek. Primarno gre za to, da otroci na ta način pridobijo samozavest, učijo se nastopanja, gre za vzgojo, da razmišljaš, ko si v vlogi, bo ta vloga govorila namesto tebe. Ti boš pa lahko povedal, kaj si ti misliš o tem. Na ta način se lahko naučijo izražanja svojih misli in mnenj, hkrati pa se naučijo empatije.

Na naš otroški festival se vsako leto prijavi okoli 300 otroških gledaliških predstav, kar je spet široko gibanje, če v povprečju rečeš, da je okoli 10-15 otrok v skupini, je to okoli 5000 otrok. Pa to ni edini tovrstni festival.

V tej krizi smo še bolj pod stresom, pa tudi življenjski slog se je v primerjavi s tistim izpred 30 let močno spremenil, obveznosti je čedalje več. Torej so tisti, ki se udeležujejo v ljubiteljskih gledališčih, res odločeni, da bo to njihov konjiček. Hkrati pa je, po drugi strani, ta kriza znova združila ljudi v smislu, da delijo svoj čas in interes, sploh v dejavnostih, ki so brezplačne. Po eni strani kriza ločuje, po drugi pa zблиžuje.

Gledališče najbolj živi v manjših krajih. So sicer izjeme, recimo največje amatersko gledališče je Šentjakobsko, a sicer tovrstna gledališča prevladujejo v majhnih krajih. Vsaka vas ima svojo gledališko skupino. V Ljubljani je bilo nekoč veliko več gledaliških skupin, kot jih je danes.

Tu vidim mogoče jaz težavo v tej krizi vrednot. Kjer so še ta lokalna okolja, kjer se vsi poznajo, ta koncept gledališč še lepo živi, v večjih krajih pa občutno manj. Recimo v Mariboru imajo na ravni srednjih šol izjemno dobre gledališke skupine, pozneje pa ni več platforme, da bi lahko nadaljevali. Te družbene dejavnosti so bolj načrtno iskale pogoje, ki jih danes žal ni več. Vse je prepuščeno bolj prijateljski bazi, razen tam, kjer je recimo res tradicija, a še tam je ključna peščica ljudi in recimo, če se eden preseli, lahko vse zamre. V majhnih krajih je to bistvu lažje, je pa res, da je to bolj zaprt krog ljudi in vsak odhod se potem toliko bolj pozna.

Včasih je bilo seveda občutno lažje. Če si končal službo ob 14. uri, si do šestih, sedmih zvečer lahko veliko postoril in potem šel na vaje. Zdaj pa mimogrede živiš v stolpnici deset let, pa ne veš, kdo so tvoji sosede. Teater se je vedno delal v gostilni, še zdaj se velikokrat na prijateljski osnovi "zrihta" marsikatero sceno, razdeli kakšno vlogo.

Nekatera gledališča se sama zavedajo težave generacijskega preskoka in sama skrbijo za podmladek. Vidi se kakovostno delo starejših kolegov, ki so se zavedeli, da bo vsega konec, če ne bodo delali z mladimi in jim omogočajo infrastrukturo za vajo ter jim pomagajo z nasveti.

Kakšna je državna institucionalna podpora gledališčem?

Mi sofinanciramo društva. Osnovna skrb za društva je tudi zakonsko opredeljena in je v rokah lokalne skupnosti. Te morajo poskrbeti zanje. A najprej se morajo skupine sploh oblikovati, česar pa ne morejo, če nimajo osnovnih možnosti. In potem je položaj takšen: Nimam kaj pokazati, ker še nimam možnosti za delo." Naše izpostave pomagajo na različne načine, včasih s prostori, včasih s stiki, nimamo pa lastne produkcije. Izvajamo številne delavnice, seminarje in druge dejavnosti, tako na državni ravni kot na lokalni ravni, kjer imamo 60 izpostav in vsaka od njih izvaja svoje dejavnosti.

V zadnjih letih vidim porast enodnevnih delavnic, včasih je bilo več enotedenskih delavnic, recimo poletnih delavnic, zdaj pa je tega vedno manj, tudi zaradi tega, ker so lokalne skupnosti bolj financirale skupine, in te so posledično lažje izvajale dejavnosti.

V teh dneh so torej Postojnčani privilegirani, ker si lahko brezplačno ogledajo predstave na Linhartovem srečanju.

Pred leti smo festival še selili, zdaj pa smo že osmo leto gostje v Postojni. Prvo Linhartovo srečanje je bilo uradno Pesem za Šentilj in takrat je potekal v sedmih dvoranah, ki so bile okoli 30 km vsak k sebi, kar je bilo organizacijsko neverjeten zalogaj. Ugotovili pa smo potem z leti, da nimamo festivalskega občinstva, ki bi prišlo za tri, štiri dni in ki bi si ogledala vse predstave. Zdaj smo osmo leto v Postojni in zdaj že ne rečemo: Se vidimo na Linhartovem, ampak rečemo, se vidimo v Postojni. Postojna se enači s finalom Linhartovega srečanja. Zelo smo zadovoljni, predstave so zelo dobro obiskane. In opažamo tudi, da pravijo skupine iz Murske Sobote, da bodo prišli na srečanje, čeprav njihova predstava recimo ni bil izbrana. A pridejo, gledajo, se družijo, srečanje je postalo točko druženja, nastal je tak *žur* festival. In tudi nam organizatorjem je lažje, ker po več letih točno veš, kako stvari potekajo.

In kako je z nagradami? Letošnji nagrajenci so že znani?

Matičke smo uvedli leta 2005. Boštjan Drenovec, akademski kipar, je izdelal kipec matička, kar je bil zelo zabaven proces. Igralec Boris Kerč je "služil" kot model, pa sploh ne vem, če to ve. Drenovec je kipec delal po eni fotografiji, in iz celopostavnega kipca se je počasi krčil in na koncu je matiček čisto majhen na podstavku (smeh). Kar predstavlja motiv, da je dolga pot do cilja, kjer se matiček steguje do zvezd.

V bistvu je postal tudi prestižna nagrada, podelimo namreč le štiri na leto, in če upoštevamo, da je v enem letu na odru več sto igralcev, gre res za hudo selekcijo. Ni pa neke zavisti, je le zdrava tekmovalnost, saj si seveda želijo osvojiti matička, a niso nevoščljivi. Prej, ko ni bilo matičkov, se je zgodilo, da so nekatere skupine prišle, odigrale in odšle, zdaj pa se je vzpostavilo neko dogajanje, ki z matički doseže vrhunec. In kako pridejo skupine, odigrajo, potem pa ostanejo dva, tri dni ter se družijo.

Ksenja Tratnik

 [Prijavi napako](#)

JSKD v Postojni

TELEVIZIJA PRIMORKA, 27.09.2013, DNEVNIK, 19:38

NOVINAR: V organizaciji **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** Postojnske izpostave in Občine Postojna bo do sobote v Kulturnem domu Postojna potekalo 52-o **Linhartovo srečanje**. V tekmovalnem delu festivala se bo predstavilo najboljših sedem predstav ki so jih v letošnji sezoni predstavila amaterska gledališča iz Slovenije in zamejstva. Spremljevalni program pa bo ponudil še tri predstave gledaliških skupin in Bosne in Hercegovine, iz Hrvaške in Avstrijske Koroške. Tekmovalne predstave je med 27-imi uvrščenimi izbral selektor, dramaturg, režiser, scenarist in umetniški vodja Gledališča Glej Marko Bratuž:

MARKO BRATUŽ: Glavno vodilo letošnje sezone je bilo izbrati predstave, ki so kakovostne in v bistvu, ki so dosegle svoj namen oz ki so se pravi zaokrožena celota.

NOVINAR: Gre za med seboj zelo različne si predstave. Njihov ogled na festivalu bo brezplačen. Letos je sicer za nastop na srečanju na lokalnih ravneh se potegovalo več kot 120 predstav. Direktor **Linhartovega srečanja** Matjaž Malc dodaja, da je kakovost gledališča v zadnjih letih zrastle, navdušuje pa tudi repertoar.

MATJAŽ MALC: Veseli me, da je polovica repertoarja slovenskih avtorjev. Pisci so zelo zahtevni, ne podcenjujejo publike, niso tekst na prvo žogo.

NOVINAR: Postojna **Linhartovo srečanje** gosti osmič.

MALC: Postojna je teh gledaliških sferah je sinonim za finale **Linhartovega srečanja**. S tem smo dobili in festival in Postojna.

NOVINAR: Na festival se je navadilo tudi občinstvo, ki bo nastopajočim zaploskalo dvakrat. Na slavnostnem odprtju v četrtek bodo podelili Linhartove listine in kvartete. Strokovna žirija pa bo v soboto podelila 4 Matičke. Enega za najboljšo predstavo v celoti, in tri po lastnem izboru za presežke festivala.

NA ODRIH

Bilje pri Novi Gorici	
Kulturna dvorana 19.00	Mandragola - N. Machiavelli. Gledališko društvo Kontrada Kanal. Režija in priredba: Blaž Valič. Komedija. Za izven.
Celje	
Slovensko ljudsko gledališče 19.30	Krči - Mike Bartlett. Slovensko ljudsko gledališče Celje, 2013. Režija: Jure Novak. Igrata: Pia Zemljič in Minca Lorenci. Drama. Za abonma po posebnem razporedu in izven
Kranj	
Prešernovo gledališče Kranj 19.30	Praznovanje - Harold Pinter. Prešernovo gledališče Kranj, 2013. Režija: Matjaž Zupančič. Igrajo: Peter Musevski, Borut Veselko, Vesna Jevnikar, Darja Reichman, Aljoša Ternovšek, Vesna Pernarčič, Matjaž Višnar, Vesna Slapar, Miha Rodman. Drama. Za abonma Sobota 1, konto in izven.
Novo mesto	
Anton Podbevšek Teater 20.00	Vse, kar smo izgubili, medtem ko smo živeli - Anton Podbevšek Teater, Novo mesto in koprodukciji z Zavodom Bunker Ljubljana, 2013. Koncept in režija: Beton Ltd. Nastopajo: Primož Bežjak, Branko Jordan, Katarina Stegnar. Gledališka predstava. Za izven.
Postojna	
Kulturni dom od 11.00	52. Linhartovo srečanje - Izbor današnjega programa: Burka o jezičnem dohtarju v izvedbi Gledališke skupine KD Slomšek, Slovenska Bistrica (11.00); Vaje iz sedenja, komedija v izvedbi skupine Teater Šentjanž - SPD Šentjanž (15.00); Mjesečina za Lady Macbeth, izvedba Studentski teatar Lero, Dubrovnik, Hrvaška (17.30); Ja ili neko drugi, izvedba Teatar Fedra, Bugojno ter zaključek festivala s podelitvijo Matičkov (20.00). Festival ljubiteljskih gledališč (26.-28. 9.)
Trbovlje	
Delavski dom 19.30	Vesela, debela Štajerka - Nastopa: Martina Ipša. Stand up komedija. Za izven. 12 eur.

Dnevi turizma na Ptuj

Ob svetovnem dnevu turizma so mestna občina Ptuj, Turistično društvo Ptuj, Podravsko-ptujsko-ormoška regionalna destinacijska organizacija, društvo LAS Bogastvo podeželja ob Dravi in v Slovenskih goricah ter ptujška območna izpostava **JSKD** pripravili kulturne in zabavne prireditve. Danes bo na ptujski mestni tržnici dogajanje med 9. in 14. uro. Ob 10. uri bo koncert Pihalnega orkestra Ptuj, ob 11. uri podelitev priznanj Turističnega društva Ptuj za najlepše urejene hiše in okolico v mestni občini Ptuj, ob 11.40 predstavitev skupin, ki nastopajo na Folklornih kimavčevih večerih, ves

čas bo delovala turistična tržnica, na stojnicah pa bodo ponujali kulinariko. V sredo naslednji teden ob 9. uri se bodo rekreativni kolesarji z Mestnega trga odpravili po delu kolesarske poti LAS 1, 2 in 3. Ob 9.30 pa bo na gornjem grajskem dvorišču na Ptujskem gradu tradicionalna trgatev modre kavčine - žametne črnine, potomke najstarejše trte na svetu, ter ranfola in zierfahndlerja. Berači se bodo ob 11. uri odpravili potrgat renski rizling v mestni vinograd in vinograd nadžupnije sv. Jurija. Sledilo bo stiskanje grozdja z zabavnim programom in pokušnjo kulinarčnih dobrot. **(slp)**